

आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींना जनजाती उपयोजना निधीच्या ५ टक्के (PESA) या योजनेच्या अंमलबजावणीकरीता राज्यस्तरावरील स्थापित पेसा कक्षाकरीता निधी वितरण. (लेखाशीर्ष - २५०९ २९७९).

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक: बीयुडी-२०२२/प्र.क्र.०६/ कार्यासन ६
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक: -१८ जुलै, २०२२.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्र. पेसा-२०१५/प्र.क्र.१९/का-१७, दि.२१.०४.२०१५ व दि.२०.०२.२०१६.
- २) शासन निर्णय, ग्राम विकास विभाग, क्र. पेसा-२०१६/प्र.क्र.२३/पंरा-२, दि.१५.०७.२०१६.
- ३) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्र. आविवि २०१७/प्र.क्र.३५/का-८, दि. ३१.०३.२०१७
- ४) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. अर्थसं-२०२२ / प्र.क्र.४३/ अर्थ-३, दि.४.०४.२०२२.
- ५) ग्राम विकास विभागाची नस्ती क्र.पेसा-२०२२/ प्र.क्र.८१/ पं.रा.२.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने दि.२४.१२.१९९६ रोजी पंचायत (अनुसूचित क्षेत्राचा विस्तार) अधिनियम, १९९६ अधिसूचित केला आहे. मा.राज्यपाल महोदय यांच्या दि.३०.१०.२०१४ च्या अधिसुचनेनुसार आदिवासी विकास विभागाच्या संदर्भाधीन क्र.१ येथील दि.२१.०४.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींना दरवर्षी आदिवासी उपयोजनेच्या ५ टक्के निधी उपलब्ध करून देण्यात येतो. तसेच ग्रामविकास विभागाच्या संदर्भाधीन क्र.२ येथील दि.१५.०७.२०१६ शासन निर्णयान्वये केंद्र शासनाच्या पंचायत विस्तार (अनुसूचित क्षेत्र) अधिनियम, १९९६ अंतर्गत पेसा नियम अंमलबजावणी जलद गतीने होण्यासाठी राज्यस्तरावर पेसा कक्ष स्थापन करण्यात आला आहे. प्रकरणी संदर्भ क्र.३ येथील शासन निर्णयान्वये पथदर्शी प्रकल्प मंजुरी व संनियंत्रण समितीने सन २०१६-१७ मध्ये पेसा कक्षासाठी आदिवासी उपयोजनेतुन निधी उपलब्ध करून देण्यास मान्यता दिलेली आहे. सदर पेसा कक्षाकरीता सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षासाठी आवश्यक खर्च भागविण्यासाठी तरतूद उपलब्ध करून देण्याबाबत ग्राम विकास विभागाच्या संदर्भाधीन क्रमांक ५ येथील प्रस्तावाच्या अनुषंगाने ग्राम विकास विभागास निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी मागणी क्र.टी-५, मुख्य लेखाशीर्ष २२२५-अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण अंतर्गत "अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींना जनजाती उपयोजना निधीच्या ५ टक्के (PESA)" या योजनेंतर्गत सन २०२२-२३ च्या अर्थसंकल्पीत तरतुदीतून पेसा कक्षांतर्गत अधिकारी, कर्मचारी यांचे वेतन, भत्ते व मानधन याकरीता खालीलप्रमाणे निधी वितरीत व खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(रु.लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव व लेखाशीर्ष	बाब क्र.	सन २०२२-२३ मधील अर्थसंकल्पीय तरतूद	सदर शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येत असलेली तूरतूद
१	अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींना जनजाती उपयोजना निधीच्या ५ टक्के (२५०९ २९७९)	३१-सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)	५००.००	५५.००

२. उपरोक्त प्रमाणे रु.५५.०० लाख (अक्षरी रूपये पंचावन्न लाख फक्त) इतका निधी प्रशासकीय विभागप्रमुख म्हणून अपर मुख्य सचिव, ग्राम विकास विभाग यांना अर्थसंकल्पीय निधी वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यात येत आहे. प्रकरणी विभाग प्रमुख/ नियंत्रक अधिकारी यांनी सदर तरतुदीचा उपयोग पेसा कक्षाशी संबंधित कार्यालयीन खर्च करण्यासाठी करण्यात यावा तसेच सदर खर्च करताना महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका, वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका यामधील वित्तिय नियम तसेच वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दि.४.०४.२०२२ च्या शासन परिपत्रकातील दिलेल्या निर्देशांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

३. आदिवासी उपयोजनेअंतर्गत दिनांक २० जानेवारी, २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सन २०२१-२२ पासुन पेसा क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींना ५% अबंध निधी योजना जिल्हा योजनेतर्गत वर्ग करण्यात आलेली आहे. त्यानुषंगाने पेसा कक्षामार्फत संबंधित १३ जिल्हा परिषदांशी समन्वय साधून "५% अबंध निधी" योजनेची अंमलबजावणी, सनियंत्रण, मुल्यमापन तसेच योजनेची भौतिक व आर्थिक प्रगतीबाबत आढाव्याच्या अनुषंगाने आवश्यक कार्यवाही करावी. यासह संदर्भाधीन क्र.३ येथील शासन निर्णयान्वये पेसा कक्षाकरीता दर्शविलेल्या कार्यविवरणानुसार आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात यावी. तसेच केलेल्या कार्यवाहीबाबत आदिवासी विकास विभागास वेळोवेळी अवगत करावे.

४. सदर उपलब्ध करून दिलेल्या तरतुदीतून झालेल्या झालेल्या खर्चाचा अहवाल, लेखाशिर्षनिहाय / उपलेखाशिर्षनिहाय साध्य झालेले भौतिक उद्दिष्टनिहाय माहिती, निधी उपयोगिता प्रमाणपत्र इ. माहिती आदिवासी विकास विभागास प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत पाठवावी व निधी उपयोगिता प्रमाणपत्रासह पुढील निधी वितरणासाठी प्रस्ताव सादर करावा.

५. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दि.४.०४.२०२२ च्या परिपत्रकान्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारात निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२२०७११७५१०७०२२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(किरण कि.पवार)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री, आदिवासी विकास यांचे खाजगी सचिव.
२. मा.राज्यमंत्री, आदिवासी विकास यांचे खाजगी सचिव.
३. अपर मुख्य सचिव ,ग्रामविकास विभाग ,मंत्रालय ,मुंबई.

४. आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
५. संचालक, राज्य (पेसा), राज्य पेसा कक्ष, पुणे.
६. सर्व अपर आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग.
७. जिल्हाधिकारी, नाशिक, अमरावती, यवतमाळ, गडचिरोली, चंद्रपुर, नंदुरबार, धुळे, जळगांव, अहमदनगर, नांदेड, पुणे, पालघर व ठाणे.
८. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नाशिक, अमरावती, यवतमाळ, गडचिरोली, चंद्रपुर, नंदुरबार, धुळे, जळगांव, अहमदनगर, नांदेड, पुणे, पालघर व ठाणे.
९. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प (सर्व).
१०. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ५ वा माळा, विधानभवन, मुंबई.
११. महालेखापाल (लेखापरिक्षा) / (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.
१२. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
१३. ग्रामविकास विभाग (पंरा-०२), मंत्रालय, मुंबई.
१४. कार्यासन अधिकारी, (का. २/८) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. निवड नस्ती (का.६).